

Κυριακή Β' Λουκά. Ο δρόμος προς την τελειότητα.

Αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Ματζιαρλής

Στη σημερινή ευαγγελική περικοπή, η οποία προέρχεται από το κατά Λουκάν ιερό ευαγγέλιο (Λουκ. 6:31-36), ο Κύριος μας διδάσκει πώς θα ομοιάσουμε με τον Θεό, πώς θα γίνουμε άξια παιδιά του. Λέγει ο Κύριος: «αλλά εσείς να αγαπάτε τους εχθρούς σας και να κάνετε καλό και να δανείτε όπου δεν ελπίζετε σε επιστροφή, και η ανταμοιβή σας θα είναι μεγάλη και θα είσθε υιοί του Υψίστου, διότι αυτός είναι καλός στους αχάριστους και πονηρούς. Να είσθε λοιπόν φιλεύσπλαχνοι, καθώς και ο Πατέρας σας είναι φιλεύσπλαχνος».

Αυτός είναι ο δρόμος προς την τελειότητα, ο δρόμος και ο τρόπος ζωής που κάνει τον άνθρωπο όμοιο με τον Θεό. Είναι η επίτευξη του «καθ' ομοίωσιν». Όπως διδάσκει ο Μ. Βασίλειος, ο άνθρωπος έχει το «κατ' εικόνα» «εκ του λογικός είναι» και γίνεται «καθ' ομοίωσιν» «εκ του χρηστότητα αναλαβείν». Αυτόν τον δρόμο και τον τρόπο της χρηστότητας μας διδάσκει ο Κύριος στη σημερινή περικοπή. Και μας δίνει τρεις βαθμίδες.

Η πρώτη βαθμίδα είναι η δικαιοσύνη.

«Όπως θέλετε να συμπεριφέρονται οι άνθρωποι σε σας, κι εσείς να κάνετε σ' αυτούς τα ίδια». Λόγια αθάνατα. Χρυσό κανόνα της Καινής Διαθήκης και της χριστιανικής Ηθικής τα ονόμασαν οι ερμηνευτές.

Εκφράζουν τον ασίγαστο πόθο κάθε ανθρώπινης ψυχής να βασιλεύσει γύρω μας δικαιοσύνη. Φανερώνουν τη μοναδική αξία της ανθρώπινης προσωπικότητας, τα ιερά της δικαιώματα, που θα πρέπει να γίνονται καθολικά σεβαστά.

Θέλουμε οι άλλοι να μας σέβονται; Οφείλουμε κι εμείς να τους σεβόμαστε. Θέλουμε οι συνάνθρωποί μας να μη μας αδικούν; Κι εμείς δεν πρέπει να τους αδικούμε. Θέλουμε να είναι συνεπείς στα λόγια και τις υποσχέσεις τους και έντιμοι στις συμφωνίες τους; Συνεπείς οφείλουμε να είμαστε κι εμείς.

Δεύτερη βαθμίδα: Η ανεξικακία και η αγάπη.

«Πλην αγαπάτε τους εχθρούς υμών και αγαθοποιείτε και δανείζετε μηδέν απελπίζοντες...». Μια αγάπη που θα πρέπει να αγκαλιάζει και τους εχθρούς μας. Εκείνους που μας έβλαψαν, που μας πίκραναν, που μας αδίκησαν. Εδώ βρίσκεται το μεγαλείο του Χριστιανισμού και η μεγάλη διαφορά που έχει η χριστιανική αρετή από εκείνην του κόσμου. Ο χριστιανός οφείλει να κάνει το καθήκον του χωρίς καμία σκοπιμότητα και υστεροβουλία. Να είναι ο άνθρωπος της αγάπης, μιας αγάπης χωρίς όρους και όρια. Αγάπης που στο βάθος της θα φτάνει μέχρι τη θυσία και το πλάτος της θα περιλαμβάνει ακόμη και αυτούς τους εχθρούς μας. Βέβαια εδώ χρειάζεται προσοχή η αγάπη να προσφέρεται με σύνεση και ωριμότητα, για να μη γίνεται εσκεμμένη εκμετάλλευση από αυτούς που τη δέχονται.

Τρίτη βαθμίδα: το έλεος και οι οικτιρμοί.

«Γίνεσθε ουν οικτίρμονες, καθώς και ο πατήρ υμών οικτίρμων εστί». Τι είναι το έλεος; Αγάπη επιτεταμένη. «Εάν κάποιος εξετάσει», γράφει ο άγιος Γρηγόριος Νύσσης, «το ιδίωμα του ελέους, θα βρει ότι είναι η επίταση της αγαπητικής διαθέσεως». Και τι είναι οι οικτιρμοί; Η συμπάθεια και η ευσπλαχνία, ο πόνος για τον άλλο, τον πονεμένο αδελφό του Χριστού, που είναι και δικός μας αδελφός. Διδάσκει σχετικά ο ιερός Χρυσόστομος: «Αυτό είναι εκείνο, με το οποίο μπορούμε να εξισωθούμε με τον Θεό, το ελεείν και οικτίρειν. Δεν είπε “εάν νηστεύετε, θα γίνετε όμοιοι με τον Πατέρα σας”. Δεν είπε, “εάν ασκείτε παρθενία”. Ούτε είπε, “εάν προσεύχεσθε, θα γίνετε όμοιοι με τον Πατέρα σας”. Αλλά τι είπε; “Γίνεσθε οικτίρμονες”».

Αδελφοί μου.

Ζούμε σε μία εποχή με κραυγαλέες αντιφάσεις. Και οικοδομούμε έναν πολιτισμό που είναι ολοφάνερα ανάπηρος. Η τεχνολογία έφτασε σε απίθανα ύψη. Οι άνθρωποι όμως έχουμε αποθηριωθεί. Πήγαμε στη Σελήνη, σε λίγα χρόνια σχεδιάζουμε να πάμε και στον Άρη και πιο πέρα, ηθικά όμως έχουμε ξεπέσει. Ως οντότητες πνευματικές οπισθοδρομήσαμε. Η απληστία μας παραμερίζει κάθε έννοια ισότητας και δικαιοσύνης. Η φιλαυτία μας, μας καθιστά σκληρούς και ανάλγητους μπροστά στον πόνο και στη δυστυχία των άλλων.

Τι χρειαζόμαστε λοιπόν; Έναν γενναίο αναπροσανατολισμό. Ν' ανακαλύψουμε τον θεμελιώδη σκοπό της ζωής. Να συνειδητοποιήσουμε το βαθύτερο νόημα της υπάρξεώς μας. Αυτό ακριβώς που μας διαμηνύει ο λόγος του Κυρίου που ακούσαμε σήμερα: «και έσεσθε υιοί του Υψίστου».

Αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Ματζιαρλής.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>